

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....	11
Εισαγωγική σημείωση.....	13

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΩΤΗ

Σχέση προφορικού με το γραπτό λόγο: Θεωρητικές προσεγγίσεις

Γ. Καλομοίρης

<i>Οι διαταραχές προφορικού και γραπτού λόγου: Πεδίο διεπιστημονικής έρευνας και θεωρητικής σύγχυσης.....</i>	17
---	----

Α. Οκαλίδου

<i>Διεθνή πρότυπα για τον καθορισμό του ρόλου του λογοπεδικού στην αποκατάσταση των δυσκολιών γραπτού λόγου.....</i>	34
--	----

Α. Μουζάκη, Ι. Σπαντιδάκης, Μ. Βάμβουκας, Ε. Λίβα, Μ. Ράλλη

<i>Ανάπτυξη γνωστικών και ακαδημαϊκών δεξιοτήτων παιδιών με δυσκολίες μάθησης στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου.....</i>	39
--	----

Ε. Λεβαντή

<i>Πρότυπα πρόσβασης στην ανάγνωση και στη γραφή λέξεων, προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες της ελληνικής γλώσσας.....</i>	52
---	----

Γ. Σακελλαρίου

<i>Η αξιολόγηση των γλωσσικών δυσκολιών του γραπτού λόγου σε παιδιά και εφήβους ως μέρος μιας διευρυνμένης διαδικασίας προσέγγισης του θέματος στην κλινική λογοπεδική πρακτική.....</i>	68
--	----

Σ. Παντελιάδου, Φ. Αντωνίου

<i>Η συνδρομή του προφορικού λόγου στην ανίχνευση των μαθησιακών δυσκολιών σε μαθητές δημοτικού και γυμνασίου.....</i>	83
--	----

Σ. Τσιώλης

<i>Η συμβολή του Κ. Καλαντζή στη διαμόρφωση των απόψεων για τη δυσλεξία στην Ελλάδα.....</i>	98
--	----

ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Θέματα πρόληψης και αξιολόγησης δυσκολιών μάθησης

Μ. Βλασσοπούλου, Β. Ρότσικα <i>Επαναπροσδιορίζοντας τη σχολική ετοιμότητα</i>	115
---	-----

Ι. Τσίπρα

<i>Παράγοντες που συντελούν στην ανάπτυξη της γραφοκινητικής ετοιμότητας του παιδιού: σύγχρονες αντιλήψεις</i>	129
--	-----

Ν. Σμιθ

<i>Γλωσσικές και γνωστικές δυσκολίες ελληνόφωνων παιδιών προσχολικής ηλικίας με ειδική γλωσσική διαταραχή (ΕΓΑ)</i>	138
---	-----

Ι. Δημάκος

<i>Εναλλακτική αξιολόγηση των γραπτών δεξιοτήτων των μαθητών του δημοτικού</i>	154
--	-----

Α. Πρωτόπαπας

<i>Διαστάσεις των αναγνωστικών δεξιοτήτων και δυσκολιών στην ελληνική γλώσσα</i>	164
--	-----

Γ. Φούρλας

<i>Αξιολόγηση των διαταραχών του γραπτού λόγου: κλινικά θέματα και πρακτικές ανάλυσης και ερμηνείας γλωσσικών ικανοτήτων και δυσκολιών</i>	180
--	-----

Β. Ρότσικα

<i>Πώς εμφανίζεται η διαταραχή του λόγου στο test νοημοσύνης WISC-III</i>	202
---	-----

Α. Σακελλαρίου, Μ. Βλασσοπούλου, Δ.Κ. Αναγνωστόπουλος, Δ. Πλουμπίδης

<i>Η αναγνωστική ικανότητα παιδιών ηλικίας 7-8 ετών, μαθητών της Β' τάξης του Δημοτικού, που εμφανίζουν δυσκολίες στη σχολική μάθηση</i>	211
--	-----

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΤΗ

Γνωστικές και μεταγλωσσικές διαστάσεις εγγραμματισμού

Α. Αϊδίνης

<i>Δομή και ανάπτυξη της φωνολογικής ενημερότητας στην ελληνική γλώσσα</i>	223
--	-----

Α. Γιαννετοπούλου, Β. Γιαλαμάς, Λ. Κιρπότην

<i>ΜέταΦΩΝ τεστ: Ένα σταθμισμένο εργαλείο Μεταφωνολογικής Ανάπτυξης και Αναγνωστικής Ετοιμότητας ως προς τη Φωνολογική Επίγνωση</i>	245
---	-----

Α. Κιρπότην, Β. Δημητρακή

<i>Η χρήση του ΜέταΦΩΝ τεστ στην κλινική πράξη: ένα παράδειγμα προ- και μετά- μέτρησης προγράμματος ενίσχυσης φωνολογικής επίγνωσης</i>	263
---	-----

Μ. Λεγάκη <i>Φωνολογική ενημερότητα και η σχέση της με την ανάπτυξη γραφής και ανάγνωσης</i>	277
Μ. Μαστροπαύλου, Δ. Παπαδοπούλου, Ι. Τσιμπλή <i>Η μελέτη της γλωσσικής επεξεργασίας γραπτού λόγου σε παιδιά με αναγνωστικές δυσκολίες</i>	281
Μ. Σαββάκη, R. Yakimova <i>Προβλήματα της εξατομίκευσης των λέξεων του γραπτού λόγου μαθητών Γ' και Δ' τάξης του δημοτικού σχολείου της Ελλάδας</i>	292
Γ. Σπαντιδάκης <i>Σχεδιάζοντας διδακτικές προσεγγίσεις αποτελεσματικότερης διαχείρισης του γνωστικού φορτίου παραγωγής γραπτού λόγου</i>	296
Χ. Χριστιανού <i>Ανίχνευση και υποστηρικτική παρέμβαση για την οπτική και ακουστική αντίληψη</i>	307
Ε. Ζέρβα, Π. Βεντίκου <i>Η αναγνώριση και η διόρθωση του λάθους στο γραπτό λόγο ως μεταγνωστικό κριτήριο σε παιδιά με και χωρίς μαθησιακές δυσκολίες</i>	318

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

Παράγοντες γένεσης μαθησιακών δυσκολιών – Πιθανές συνοδές διαταραχές

Α. Συρίγου-Παπαβασιλείου <i>Αιτιοπαθογένεια των διαταραχών της μάθησης</i>	325
Μ. Χ. Δροσινού – Κορέα <i>Η ενδοοικογενειακή βία, παράγοντας γένεσης μαθησιακών δυσκολιών και επιπτώσεις στην επίδοση και συμπεριφορά. Μελέτη περίπτωσης μαθητή με παραβατική συμπεριφορά</i>	336
Α. Λεγάκη <i>Μια ψυχοδυναμική προσέγγιση των μαθησιακών δυσκολιών</i>	346
Δ. Σακελλαρίου <i>Η ψυχαναλυτική προσέγγιση της σχολικής αποτυχίας</i>	349
Β.Α. Παπαγεωργίου <i>Οι μαθητές με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα</i>	356
Α. Καλατζή – Αζίζι <i>Ελληνική κλίμακα αξιολόγησης της ΔΕΠ/Υ – IV και η χρησιμότητά της</i>	364

Ε. Λαζαράτου, Γ. Δελατόλας, Γ. Ζέλιος, Ε. Μαγγανάρη <i>Υπερκινητικό σύνδρομο, διαταραχές συμπεριφοράς και μαθησιακές δυσκολίες.....</i>	366
---	-----

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΜΠΤΗ

Αντιμετώπιση δυσκολιών γραπτού λόγου:**Διεπιστημονική προσέγγιση**

Δ. Βαρσαμίδου, Γ. Σπαντιδάκης <i>Σχέση παραγωγής και κατανόησης γραπτού λόγου .....</i>	377
---	-----

Ο. Ιωάννοβιτς <i>Η σημασία του ιστορικού για την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων στη θεραπεία: Μελέτη περίπτωσης.....</i>	390
--	-----

Ο. Ιωάννοβιτς <i>Δυσπραξία: Μελέτη περίπτωσης .....</i>	393
---	-----

Ρ. Λιβεριάδου <i>Ειδική Γλωσσική Διαταραχή: Μελέτη Περίπτωσης .....</i>	399
---	-----

Ρ. Λιβεριάδου <i>Σημασιολογική-πραγματολογική διαταραχή: Μελέτη Περίπτωσης.....</i>	405
---	-----

Χ. Αθανασιάδη, Γ. Καλύβης, Α. Φραγκούλη <i>Αναδρομική μελέτη περιστατικών με αίτημα την αντιμετώπιση διαταραχών λόγου - μαθησιακών δυσκολιών, περίοδος 2000 - 2006 .....</i>	413
--	-----

Α. Αντωνίου, Ν. Τζιμάρα, Α. Φραγκούλη <i>Επιδημιολογική μελέτη περιστατικών λογοθεραπείας παιδικού πληθυσμού στο Νομό Φωκίδας .....</i>	422
---	-----

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΤΗ

Ειδικά μαθησιακά προφίλ μαθητών με διαγνωσμένες διαταραχές

Ι. Βογινδρούκας, Ο. Ζηκοπούλου, Ε. Κιουρτζίδου, Μ. Παπάζη <i>Γλωσσικό και ειδικό μαθησιακό προφίλ μαθητών με διαγνωσμένες αναπτυξιακές διαταραχές .....</i>	431
---	-----

Ε. Καρδαμίτση <i>Μαθητές με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές στο σχολικό πλαίσιο. Λειτουργικότητα και μαθησιακό προφίλ .....</i>	442
--	-----

A.B. Domínguez Gutiérrez <i>Αξιολόγηση της ανάγνωσης σε κωφούς μαθητές: μια αναλυτική προσέγγιση .....</i>	451
--	-----

Ε. Ανδρικοπούλου <i>Γραμματισμός και κωφό παιδί</i>	459
Ε. Κυρίτση, D. James, S. Edwards <i>Η φωνολογική επίγνωση σε κωφά παιδιά και ο σημαντικός ρόλος της ορθογραφίας</i>	471
Α. Χαρούπιας, Ο. Ημέλλου <i>Ειδικά μαθησιακά προφίλ και καθολικός σχεδιασμός με σκοπό τη μάθηση στο γενικό σχολείο. Η περίπτωση ενός μαθητή με διαταραχή ελλειμματικής προσοχής – υπερκινητικότητα, δυσπραξία και γενικευμένη ψυχοκινητική καθυστέρηση</i>	483
ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΒΔΟΜΗ	
Εφαρμογές ηλεκτρονικού και συμβατικού υλικού	
Π. Τζούβελη, Ε. Μητροπούλου, Κ. Νταλιάνης, Σ. Κόλλιας, Α. Συμβώνης <i>Σχεδιασμός προηγμένου συστήματος ανάγνωσης AGENT_DYSL για άτομα με μαθησιακές δυσκολίες</i>	499
Δ. Χουλιάρός <i>Οι νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία της αντιμετώπισης της δυσλεξίας και ευρύτερα των μαθησιακών δυσκολιών</i>	508
Η. Πάμπουλου, C. Detheridge, T. Detheridge <i>Ο ρόλος των συμβόλων στο γραπτό λόγο</i>	513
Π. Μακρής <i>Λογισμικό ΠΕΣ. Εναλλακτική Υποστηρικτική Επικοινωνία (Augmentative Alternative Communication)</i>	522
Σ. Θεοχαρίδου, Π. Μακρής, Χ. Τζούλης, Κ. Μπαξεβανίδης <i>Αναγνωστική δυσλεξία – αντιμετώπιση με υποστηρικτική τεχνολογία (περίπτωση παιδιού με αναγνωστική δυσλεξία)</i>	531
Α. Κωτσοπούλου, Μ. Γυφτογιάννη, Α. Γαστεράτος <i>Εφαρμογή μιας νέας μεθόδου (Touch and Say) στην ανάπτυξη της πρώτης ανάγνωσης και γραφής</i>	540
Εισηγητές	547